

Redakta noto

„Mi ĝojas pri la apero de Scienca Revuo – sed jam delonge ne plu, pro tempaj kaŭzoj, prenas en mian manon iun ajn, eĉ nacilingvan, legaĵon. Mi tial malmendas vian periodaĵon kaj rezignas pri ISAE-membreco”. Dufoje venis en la pasinta jaro tiuspeca adiaŭado. Kiel redaktisto kaj eldonanto de Scienca Revuo mi ne nun vekrias aŭ lamentadas, kvankam la ekzistado de nia revuo – same kiel tiu de multaj aliaj esperantlingvaj periodaĵoj kaj publikigaĵoj – dependas de la legantaro, fakte de la nombro de legantoj, aĉetantoj kaj abonantoj.

Kiu emas legi kaj celas trovi tempon por legaĵa kontemplado, tiu devas meti esencajn punktojn en sian ĉiutagan vivon. Superŝutas nin tago post tago okazaĵoj, aŭditaĵoj, konsiderindaĵoj. Ni registras kaj senkonscie staplas novaĵojn, politikajn diskutojn, sciindaĵojn, hororaĵojn – pri tio zorgas gazetoj, radioelsendoj, televidilo, reklamoj. Vortoj kaj bildoj stampe encerbiĝas. Oni ne simple kapablas – pere de “ne-plu-pensi-pri-tio” – liberigi sin forpuŝe de tiu ĉi kumuligaĉo. Oni estas sendefenda kontraŭ la daŭra cerbo-lavado venanta de ekstere.

Sed homo ja havas iun certan volon, iun fortan intenco-senton. Ni povas ŝirmi nin kontraŭ troo da eksteraj influoj. Nu, ni Esperanton parolantaj homoj ja devas ofte ŝirmi nin kontraŭ la kruda nescio pri la Zamenhofa Internacia Lingvo, kontraŭ atakoj de konstantaj kritikemuloj kaj prilingvaj ĉiosciantoj, kiuj scias nenion. Kial ni ne povas ŝirmi nin ankaŭ kontraŭ la daŭra forprenado de nia propra energio kaj aktiveco, ke ni fine mem ne plu “havas tempon por legado”?

Jes, ni esperantistoj povas kaj devas serĉi rifuĝejon en la Esperanta literaturo. La esperantlingvaj ofertoj estas multaj – kvankam, konsentite, ofte mankas la specife por la persona gusto aspirata legeblaĵo. Nu, kritiku la lingvaĵon de la aŭtoro, se la enhavo ne tiom interesas vin! Kaj pripensu, ĉu via propra stilo – se vi iam aŭtoros – estus pli klara, pli komprenebla, pli kompleza! Kaj fine – verku mem internacilingvan artikolon! La ekzistado kaj la prospero de esperantlingvaj eldonoj – same kiel de Scienca Revuo kaj de ĉiu ajn produktanta firmao – dependas kaj vivas laŭ “proponado kaj postulado”. Ĉu ne eblas por malmendontoj, kiuj entuziasmas pri esperantaĵoj sed bedaŭrinde pro manko da tempo “ne plu legas”, tamen daŭrigi la abonon kaj fordoni la SR-kajeron al leganto, kiu havas tempon kaj intereson sed ne la monon por legi esperantaĵojn...

Por ĝui tiun ĉi SR-kajeron deziras al vi la necesan tempon kaj emon

Prof. d-ro Rüdiger Sachs, prezidanto de ISAE

Malsato en la antikva kaj nuna epokoj

Rüdiger SACHS

Antaŭparolo

Dum la Tutmonda Pintkonferenco pri Nutrado 1996 en Romo, la Internaciaj Ŝtataj Unuiĝoj sin devontigis, ĝis 2015 duonigi la nombron de malsataj homoj en la mondo. Tiam temis, oficiale, pri 840 milionoj da malsatuloj.

En la jaro 2005 la Tutmonda Organizaĵo pri Nutrado kaj Agrikulturo (FAO) nombris mondavaste 852 milionojn malsatulojn.

Perdita jardeko do por realigi la 1996-ajn promesojn.

Kaj, bedaŭrinde, nenio atestas baldaŭan plibonigon de la nuntempa malsat-situacio en la “Tria Mondo” aŭ videbliĝas iu ajn politika sukceso ke la nombro de malsat-mizeruloj almenaŭ ne kreskigu.

Ne estas facile, klarigi tion. Ĉar la homaro ja neniam en antaŭaj tempoj estis tiom riĉa kaj bone ekipita per medicina scio, teĥnika povo kaj intelekta forto por lukti kontraŭ malsato, malriĉeco kaj malsano.

Kiel la malsato efikis sur la homaron en la paso de la jarcentoj, kaj kiel ĝi hodiaŭ montras siajn sekvojn?

Enkonduko

La zorgado pri la ĉiutaga pano estas tiom aĝa kiom la historio de la homaro mem. Same kiel mortis homoj pro malsanoj kaj aĝokadukeco je ĉiuj tempoj, homoj mortis ankaŭ pro nutrajmanko kiam la ankoraŭ nefalĉita greno putriĝis surkampe aŭ kiam pro milito ne eblis kultivadi la grundon.

En antikveco la malsat-mizeroj estis tempe kaj loke limigitaj. En la mezepoko ĝis la 14-a jarcento la malsato estis kvazaŭ daŭra fenomeno.

En Germanujo, en la 12-a jarcento, okazis kvin longaj malsatoperoj; en Britujo, dum la 13-a jarcento, eĉ dek-kvin. Tio vere signifis jarcentaloga batalado de la homaro por la ĉiutaga pano.